

Received: 4 Jul. 2024, Revised: 12 Aug. 2024

Accepted: 14 Aug. 2024

บทความวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี
จังหวัดหนึ่งในภาคเหนือพัชรารณ มลารัตน์^{1*} อนุกุล มะโนทน²

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวางครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ในจังหวัดหนึ่งของภาคเหนือ กลุ่มตัวอย่างคือหญิงอายุระหว่าง 13-19 ปี จำนวน 273 คน สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบไคสแควร์ และสถิติวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกทวิ (Binary logistic regression) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 22.30 และมีประวัติการตั้งครรภ์ ร้อยละ 1.80 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) คือระดับการศึกษาสูงสุด ได้แก่ มัธยมศึกษาปีที่ 3 (OR = 23.91 95%CI=2.77-206.49) มัธยมศึกษาปีที่ 4 (OR = 13.78 95%CI=1.39-136.01) มัธยมศึกษาปีที่ 5 (OR = 16.03 95%CI=1.83-139.87) มัธยมศึกษาปีที่ 6 (OR = 13.78 95%CI=1.43-123.94) ค่านิยมทางเพศทางเพศของเยาวชนหญิงระดับปานกลาง (OR = 0.21 95%CI=0.06-0.72) ระดับต่ำ (OR = 0.19 95%CI=0.04-0.75) ความยากลำบากต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลาง (OR = 0.43 95%CI=0.14-1.31) ระดับต่ำ (OR = 0.07 95%CI=0.02-0.27) และการเข้าถึงเครื่องตี้ออกลูกอสุรี สารเสพติดและสภาพแวดล้อมที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศระดับปานกลาง (OR = 0.30 95%CI=0.10-0.95)

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อออกแบบโปรแกรมหรือกิจกรรมการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์หรือจัดทำแนวทางการเฝ้าระวังและกำหนดนโยบายการป้องกันพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรที่จะทำให้เกิดปัญหาการท้องไม่พร้อมและปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ต่อไป

คำสำคัญ : การมีเพศสัมพันธ์, เยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี, มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

¹นิสิตปริญญาโท หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

*Corresponding author: Patcharaponplam58@gmail.com

*Original Article***Factors affecting premature sexual intercourse among young women under 20 years of a province in northern region****Patcharapon Mararat^{1*} Anukool Manoton²****Abstract**

This cross-sectional survey research aims to study the behavior of having premature sexual intercourse and factors affecting premature sexual intercourse among young women under 20 years of age in a province in the northern region. A stratified sampling technique was used to select a sample of 273 young women aged 13–19 years old. Data were collected using a questionnaire. Descriptive statistics were conducted to describe general characteristics of the data, including frequency, mean, percentage, and standard deviation. Chi-square and binary logistic regression tests were used to analyze factors affecting premature sexual intercourse among young women at the statistical significance level of 0.05.

The results showed that 22.30% of the sample had sexual behavior and 1.80% had been pregnant. The factors identified as the behavior of having premature sexual intercourse by inferential statistics were (1) education levels (Grade 9 OR = 23.91 95% CL = 2.77-206.49, Grade 10 OR = 13.78 95% CL = 1.39-136.01, Grade 11 OR = 16.03 95% CL = 1.83-139.87, and Grade 12 OR = 13.78 95% CL = 1.43-123.94). (2) There were 2 levels of sexual values, including moderate level (OR =0.21 95%CL=0.06-0.72) and low level (OR =0.19 95%CL=0.04- 0.75). (3) In the same way, it was found that sexual curiosity was at a moderate level (OR =0.43 95%CL=0.14-1.31) and Low level (OR =0.07 95%CL=0.02-0.27) as well. (4) Moreover, Alcohol and drug abuse, and the environment are moderate stimulants of Sexual behavior (OR =0.30 95%CL=0.10-0.95).

In conclusion, research findings can be applied to the creation of programs or activities to prevent premature sexual intercourse. In addition, to develop appropriate guidelines for surveillance and policy formulation preventing behaviors that result in premature sexual behavior that causes problems with an unplanned pregnancy and the problem of sexually transmitted diseases.

Keyword: sexual intercourse, young women under 20 years old, Having sex before the appropriate age

¹Master's degree Student of Public Health, School of Public Health, University of Phayao

²Asst. Prof. School of Public Health, University of Phayao

*Corresponding author: Patcharaponplam58@gmail.com

บทนำ

จากสถานการณ์สังคมในปัจจุบันเป็นสังคมสมัยใหม่ที่มีการติดต่อสื่อสารและความทันสมัยด้านเทคโนโลยี เด็กวัยรุ่นเข้าถึงสื่อเทคโนโลยีได้ง่ายและมีการแข่งขันสูงทางด้านเศรษฐกิจ ครอบครัวที่มีบุตรส่วนใหญ่ให้ผู้สูงอายุหรือบุคคลอื่นเลี้ยงดู ทำให้เด็กวัยรุ่นอยู่ห่างจากพ่อแม่ นำสู่การใช้ชีวิตกับเทคโนโลยี วัตถุนิยม ใช้สารเสพติดและการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเด็กอายุน้อยกว่า 20 ปี ซึ่งแต่ละประเทศให้ความสำคัญกับเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร สามารถสรุปได้จากแบบสำรวจของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยใช้แบบสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงของเยาวชนในพื้นที่ประชากรขนาดใหญ่ พบว่านักเรียนมีเพศสัมพันธ์มากถึงร้อยละ 84 ส่วนใหญ่เห็นว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องปกติและวัยรุ่น 1 ใน 3 มีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุ 16 ปี¹ และในประเทศไทย พบว่านักเรียนเกือบหนึ่งในห้าคน (ร้อยละ 19.8) เคยมีเพศสัมพันธ์ โดยที่สัดส่วนนักเรียนชาย (ร้อยละ 23.8) เคยมีเพศสัมพันธ์มากกว่านักเรียนหญิง (ร้อยละ 16.7) ในกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 29.8 มีเพศสัมพันธ์ก่อนอายุ 14 ปี² ส่งผลต่อการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร องค์การสหประชาชาติและองค์การอนามัยโลก ใช้อัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี (Adolescent Birth Rate) ในการติดตามสถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแทนอัตราการตั้งครรภ์ ปัจจุบันภาพรวมทั่วโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น ข้อมูลทางสถิติพบว่าการตั้งครรภ์ของสตรีที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มากกว่าร้อยละ 90 จะอยู่ในประเทศที่กำลังพัฒนา วัยรุ่นเป็นช่วงอายุที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นและส่วนใหญ่เป็นเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ส่งผลให้เกิดปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเพิ่มสูงขึ้น³ จากข้อมูลขององค์การอนามัยโลก มีรายงานอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี เปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศใกล้เคียง ประเทศไทยพบอัตราการคลอดของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-19 ปี อยู่ในระดับสูง ซึ่งสูงกว่าประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ค่าเฉลี่ยที่ 14 คนต่อประชากรหญิงอายุเดียวกัน 1,000 คน⁴

ข้อมูลจากสถิติการคลอดของแม่วัยรุ่น กระทรวงสาธารณสุขประเทศไทย 5 ปีย้อนหลัง อัตราการคลอดในกลุ่มอายุ 15-19 ปีต่อตั้งแต่ปี 2560-2564 มีแนวโน้มเกิดขึ้นต่อเนื่องทุกปี 39.6, 35.31, 28.7 24.4 ต่อ 1,000 ประชากรยังพบอัตราการคลอดในกลุ่มอายุ 10-14 ปีต่อ 1,000 ประชากร 5 ปีย้อนหลังตั้งแต่ปี 2560-2564 เกิดขึ้นต่อเนื่องทุกปี 1.3, 1.2, 1.1, 0.9, 0.9 ต่อ 1,000 ประชากร⁵⁻⁶ ซึ่งตัวชี้วัดกระทรวงได้กำหนดอัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10-14 ปี ไม่เกิน 0.9 ต่อประชากรหญิงอายุเดียวกัน 1,000 คน และอัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี ไม่เกิน 25 ต่อประชากรหญิงอายุอายุเดียวกัน 1,000 คน จากข้อมูลจะเห็นได้เกินเกณฑ์จากตัวชี้วัดที่กำหนดและยังพบการตั้งครรภ์ในกลุ่มหญิงดังกล่าวต่อเนื่องทุกปี ซึ่งมีความน่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง หากวัยรุ่นมีการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรแล้ว เกิดไม่ยอมรับจากอีกฝ่ายมีโอกาสตัดสินใจผิดพลาด นำไปสู่การทำแท้งด้วยตนเองที่เสี่ยงอันตรายถึงชีวิตหรือคลินิกไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือบุคคลที่ไม่ทราบคุณสมบัติ จากรายงานเฝ้าระวังการแท้งประเทศไทย พ.ศ. 2563 กลุ่มวัยรุ่นและเยาวชนอายุต่ำกว่า 25 ปี มีปัญหากับฝ่ายชายจึงนำไปสู่เหตุผลที่ตัดสินใจทำแท้ง ยุติการตั้งครรภ์ด้วยตนเองและบุคคลไม่ทราบคุณสมบัติ ร้อยละ 72.4 และร้อยละ 6.9 ตามลำดับ⁷

ข้อมูลสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย มีสถิติการตั้งครรภ์ในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปีคลอดมีชีพ ย้อนหลัง 5 ปีตั้งแต่ปี 2561- 2565 พบว่าอัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10-14 ปี เกิดขึ้นต่อเนื่องทุกปี 1.41, 1.16, 1.25, 1.30, 1.24 ต่อ 1,000 คน⁸ สถิติอัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี ย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2561-2565 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 1.37, 1.14, 1.33, 1.51, 1.45 ต่อ 1,000 คน⁹ ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในกลุ่มอายุน้อยกว่า 20 ปี ย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2561-2565 เกิดขึ้นต่อเนื่องทุกปี 20.11, 19.23, 20.81, 17.16, 15.36¹⁰ และในพื้นที่ของอำเภอที่ศึกษาพบการตั้งครรภ์ในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปีทุกปี จากข้อมูลบันทึกการให้บริการการฝากครรภ์ของโรงพยาบาลในพื้นที่ศึกษา ย้อนหลัง 5 ปี พบหญิงอายุระหว่าง 10 - 19 ปี เข้ารับบริการฝากครรภ์ ตั้งแต่ปี 2561-2565 ต่อเนื่อง 13, 19, 11, 13, 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.16, 4.51, 2.70, 3.32, 1.34 ในปี 2563 และปี 2564 หญิงตั้งครรภ์ตรวจพบโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

(ซิฟิลิส เชื้อ HIV) และฝากครรภ์ล่าช้า(ฝากครรภ์หลังอายุครรภ์ 12 สัปดาห์)หรือการฝากครรภ์ไม่ครบตามเกณฑ์คุณภาพทารกแรกคลอดน้ำหนักน้อยกว่า 2500 กรัม ยังพบข้อมูลร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในกลุ่มอายุน้อยกว่า 20 ปี 5 ปีย้อนหลัง ในปี 2562 พบร้อยละ 33.3 ปี 2563 พบร้อยละ 25 ถึงแม้การตั้งครรภ์ซ้ำลดลงและไม่พบอุบัติเหตุในในปัจจุบัน จากข้อมูลการบันทึกของคลินิกวัยรุ่นใน โรงพยาบาล การให้บริการการคุมกำเนิดแบบฝังแก่หญิงที่อายุน้อยกว่า 20 ปี ที่อาศัยอยู่ร่วมกันกับแบบสามีภรรยาหรือมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และหญิงหลังคลอดหรือประสงค์คุมกำเนิดด้วยยาคุมแบบฝัง ย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2561-2565 มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี 13,21,21,23,27 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.47,2.33,2.54,2.54,2.84

นอกจากนี้พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่เร็วขึ้นของวัยรุ่นในปัจจุบันยังทำให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ปัญหาทางด้านสังคม เศรษฐกิจและส่งผลกระทบต่อทางด้านจิตใจ เกิดการหย่าร้างสูงในกลุ่มวัยรุ่น หากยังมีสถิติการตั้งครรภ์เกิดขึ้นทุกปี แม้มีเพียงหนึ่งราย ก็ส่งผลกระทบต่อปัญหาหลายด้านทั้งตัวมารดาและทารกที่จะต้องได้รับผลกระทบต่างไม่ว่าจะเป็นเรื่องสุขภาพ จิตใจ บางรายต้องออกโรงเรียนกลางคันอับอายไม่เรียนต่อ จากที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นจะเห็นได้ว่ายังพบปัญหาการตั้งครรภ์ในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปีทุกปีต่อเนื่องและมีจำนวนหญิงที่กินแบบสามีภรรยาเพิ่มมากขึ้นทุกปี ซึ่งแต่ละปัจจัยมีแรงสนับสนุนที่เป็นไปตามทฤษฎี PRECEDE Model ที่มีทั้ง 3 ปัจจัยที่ใช้วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความต่างแต่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมสุขภาพของบุคคลทั้งปัจจัยภายใน และภายนอก¹¹ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ในจังหวัดหนึ่งของภาคเหนือ เพื่อนำปัจจัยต่างๆและพฤติกรรมมาแนวทางในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ที่ส่งผลถึงปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ในจังหวัดหนึ่งของภาคเหนือ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ในจังหวัดหนึ่งของภาคเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบงานวิจัย

วิจัยเชิงสำรวจ(Survey research) แบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ เยาวชนหญิงอายุ 13-19 ปี ที่อาศัยในพื้นที่อำเภอศึกษา จังหวัดเชียงราย จำนวน 881 คน

กลุ่มตัวอย่าง

คือ เยาวชนหญิงอายุ 13-19 ปี ที่อาศัยในพื้นที่ศึกษา จังหวัดเชียงราย คำนวณโดยในการคำนวณกำหนดขนาดประชากรกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan,1970) ที่มีระดับความเชื่อมั่น 95 %หรือมีความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น 5 % โดยใช้สูตรของ ของเครซีและมอร์แกน⁷ และเพื่อป้องกันความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลจึงได้เพิ่มร้อยละ 5% ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 273 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) จำแนกรายตำบลจากอำเภอที่ศึกษา ของจังหวัดเชียงราย แล้วคำนวณหาสัดส่วนประชากรแยกรายตำบลตามสูตรการคำนวณ¹²

และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากแบบไม่คืนที่ สุ่มเลือกตัวอย่างตามจำนวนที่คำนวณมาได้

เกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion criteria)

- 1.เยาวชนหญิงที่อายุ 13-19 ปีที่มีทะเบียนบ้านอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอป่าแดดจังหวัดเชียงราย
- 2.ยินดีให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีสติสัมปชัญญะ สามารถอ่านออก สื่อสารด้วยการพูดและฟังภาษาไทยเข้าใจ

เกณฑ์การคัดออก (Exclusion criteria)

- 1.ไม่ยินยอมในการเข้าร่วมวิจัย
- 2.เยาวชนหญิงที่อายุต่ำกว่า 20 ปี มีชื่อทะเบียนบ้านในพื้นที่อำเภอป่าแดดจังหวัดเชียงรายแต่ไม่อาศัยอยู่ในพื้นที่ขณะดำเนินโครงการ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย

- 1.ปัจจัยนำ ประกอบไปด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล ทศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิง ค่านิยมทางเพศของเยาวชนหญิง การรับรู้ผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิง การรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ ความอยากลองต่อการมีเพศสัมพันธ์ การเห็นคุณค่าในตนเอง
- 2.ปัจจัยเอื้อ ประกอบไปด้วย พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ การเข้าถึงการเฝ้าระวังกลางคืนและการเข้าถึงเครื่องมือแอลกอฮอล์ สารเสพติดและสภาพแวดล้อมที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ
- 3.ปัจจัยเสริม ประกอบด้วย บุคคลที่พักอาศัยด้วย การเลี้ยงดูเยาวชนหญิง อิทธิพลจากเพื่อน ความสัมพันธ์ในครอบครัว สถานภาพการอยู่ร่วมกันของบิดามารดา

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่เลือกคำตอบเดียว(Closed form) และแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งประยุกต์แนวทางมาจากทฤษฎี PRECEDE Modelและงานวิจัยของปัญญกรินทร์ หอยรัตน์และปราโมทย์ วงศ์สวัสดิ์¹³ ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล มีทั้งหมด 7 ข้อ ประกอบด้วยอายุ ศาสนา ระบบการศึกษาที่ท่านเรียนอยู่ ระดับการศึกษาสูงสุด เกรดเฉลี่ยเทอมล่าสุดของท่าน สถานภาพการอยู่ร่วมกันของบิดามารดา บุคคลที่พักอาศัยด้วยในขณะเรียน คำถามชนิดเลือกตอบและเติมคำ

ส่วน 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์

2.1 ความสัมพันธ์ในครอบครัว จำนวน 12 ข้อ คำถามประกอบด้วยเรื่องความรักใคร่ผูกพันระหว่างผู้ปกครองกับเยาวชน ข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด 5 คะแนน ไปจนถึงน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน คำถามเชิงบวกหากเป็นคำถามเชิงลบให้คะแนนตรงข้าม ใช้เกณฑ์การแปลผลของเบสท์¹⁴แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ดีมาก ดีปานกลาง ไม่ค่อยดี ไม่ดี

- 2.2 ทศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิง จำนวน 10 ข้อ คำถามประกอบด้วยเรื่องการมีคู่อหรือแฟนในปัจจุบัน การสนใจเพศตรงข้าม การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานงาน การป้องกันโรคติดต่อและการตั้งครรภ์
- 2.3 ค่านิยมทางเพศในวัยเรียน ข้อคำถามมีจำนวน 7 ข้อ คำถามประกอบด้วยเรื่องความเชื่อและการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชน
- 2.4 การรับรู้ผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิง มีจำนวน 8 ข้อ คำถามประกอบด้วยเรื่องการได้รับผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรที่ส่งผลต่อเยาวชน ครอบครัวและสถานศึกษา
- 2.5 การรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ มีจำนวน 9 ข้อ คำถามประกอบด้วยเรื่องการยังยั้งใจและการใช้ทักษะการปฏิเสธของเยาวชน
- 2.6 ความอยากรู้เอยากลองต่อการมีเพศสัมพันธ์ มีจำนวน 8 ข้อ คำถามประกอบด้วยเรื่องความอยากรู้เอยากเห็นและอยากทดสอบมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม
- 2.7 การเห็นคุณค่าในตนเอง มีจำนวน 12 ข้อ คำถามประกอบด้วยเรื่องศักยภาพ การตระหนักรู้ การปรับตัวที่ดีและการภูมิใจในตนเองของเยาวชน
- ข้อคำถามเป็นมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 5 คะแนน ไปจนถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คะแนน คำถามเชิงบวกหากเป็นคำถามเชิงลบให้คะแนนตรงข้าม ใช้เกณฑ์การแปลผลของเบสท์¹⁵ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ
- 2.8 การเลี้ยงดูเยาวชนหญิงของผู้ปกครอง มีจำนวน 10 ข้อ คำถามประกอบด้วยเรื่องการเอาใจใส่ การอบรมสั่งสอนและการให้คำแนะนำของผู้ปกครองแก่เยาวชน ข้อคำถามเป็นมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด 5 คะแนน ไปจนถึง น้อยที่สุดให้ 1 คะแนน คำถามเชิงบวกหากเป็นคำถามเชิงลบให้คะแนนตรงข้าม ใช้เกณฑ์การแปลผลของเบสท์¹⁴แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง ไม่ค่อยดี ไม่ดี

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิง

- 3.1 ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ มีจำนวน 1 ข้อ คำถามชนิดเลือกตอบ
- 3.2 ประวัติการตั้งครรภ์ มีจำนวน 1 ข้อ คำถามชนิดเลือกตอบ
- 3.3 การเที่ยวกลางคืนและเทศกาล มีจำนวน 4 ข้อ ข้อคำถามเป็นมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด 1 คะแนน ไปจนถึงน้อยที่สุดให้ 5 คะแนน ใช้เกณฑ์การแปลผลของเบสท์¹⁵แบ่งเป็น3ระดับ คือสูง ปานกลาง ต่ำ
- 3.4 การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สารเสพติดและสภาพแวดล้อมที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ มีจำนวน 8 ข้อ ข้อคำถามเป็นมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากสุด 5 คะแนน ไปจนถึง น้อยที่สุด 1 คะแนน คำถามเชิงบวกหากเป็นคำถามเชิงลบให้คะแนนตรงข้าม ใช้เกณฑ์การแปลผลของเบสท์¹⁵แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ
- 3.5 การได้รับอิทธิพลจากเพื่อน จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ คือ ปฏิบัติสัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 1 คะแนน ไปจนถึง ไม่เคยปฏิบัติเลยให้ 5 คะแนน ใช้เกณฑ์การแปลผลของเบสท์¹⁵แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง ต่ำ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ได้รับการตรวจความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67 - 1.00 ตามเกณฑ์ที่ยอมรับ การตรวจสอบหาความเที่ยง (reliability) หาความสอดคล้องภายในเครื่องมือจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha

Coefficient) ในส่วน 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ และส่วนที่ 3 พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามหลังตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วไปทดสอบค่าความเที่ยงกับนักเรียนหญิงจำนวน 30 คน พบว่าค่าเครื่องมือทั้ง 2 ส่วน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค อยู่ระหว่าง 0.80-0.92 ตามเกณฑ์ยอมรับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ดำเนินการหลังจากได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เพื่อขอเก็บข้อมูลวิจัยผู้วิจัย โดย

1.ขั้นเตรียมการ จัดทำหนังสือจากคณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เรียนผู้อำนวยการโรงเรียนในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษาในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ประสานงานกับเยาวชนหญิงอายุ 13-19 ปีนัดหมายวัน เวลาเก็บรวบรวมข้อมูล การเตรียมแบบสอบถาม

2.ขั้นดำเนินการ เข้าพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ช่วงวิชาแนะแนวการศึกษาที่เป็นวิชาอิสระ โดยขอใช้ห้องประชุมแนะแนวนักเรียนของโรงเรียนที่เป็นเอกเทศในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม เมื่อถึงพื้นที่แล้วแนะนำตัวเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย รายละเอียดของการปฏิบัติให้อาสาสมัครรับทราบและให้อาสาสมัครแสดงความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร จากนั้นดำเนินการเก็บข้อมูล

3.ตรวจสอบความเรียบร้อยความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป จากนั้นกล่าวขอบคุณแล้วเดินทางกลับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับ ลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ ระดับชั้นการศึกษา วิเคราะห์ด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติวิเคราะห์ (Analytical Statistics) หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ในพื้นที่อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย โดยวิธี Binary logistic regression

จริยธรรมการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา เลขที่ 1.3/066/66 รับรองวันที่ 10 ตุลาคม 2566 ผู้วิจัยยึดหลักการพิทักษ์สิทธิโดยตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคลในการสมัครใจ เข้าร่วมการวิจัย มีการให้ข้อมูลก่อนการตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัย ปกปิดข้อมูลที่ต้องการเปิดเผย และสามารถยุติการเข้าร่วมวิจัยได้ตลอดเวลา

ผลการวิจัย

5. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ พบว่าส่วนใหญ่อายุอยู่ระหว่าง 13-15 ปี จำนวน 144 คน (ร้อยละ 52.75) รองลงมาคือช่วงอายุ 16-18 ปี จำนวน 123 คน (ร้อยละ 45.10) และช่วงอายุที่จำนวนน้อยที่สุดคืออายุมากกว่า 18 ปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 2.20) ส่วนใหญ่เรียนอยู่ในระบบการศึกษา จำนวน 260 คน (ร้อยละ 95.24) ระดับการศึกษาสูงสุด ส่วนใหญ่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 60 คน (ร้อยละ 22.00) รองลงมาคือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 56 คน (ร้อยละ 20.50) และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 43 คน (ร้อยละ 15.80)

ตามลำดับ มีเกรดเฉลี่ยรวมในภาคเรียนล่าสุด ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2.51-3.50 จำนวน 142 คน (ร้อยละ 52.00) สถานภาพการอยู่ร่วมกันของบิดามารดา ส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 147คน (ร้อยละ 53.85) รองลงมาคือ แยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน 102 คน (ร้อยละ 37.36) ตามลำดับ บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วยขณะเรียน ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับญาติ จำนวน 143 คน (ร้อยละ 52.40) รองลงมาคืออยู่กับมารดา จำนวน 91 คน (ร้อยละ 33.30) อยู่กับบิดา จำนวน 23 คน (ร้อยละ 8.40) ตามลำดับ

1. พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ในจังหวัดหนึ่งของภาคเหนือ

พฤติกรรมเสี่ยง	จำนวน	ร้อยละ
1.ประวัติการมีเพศสัมพันธ์		
มี	61	22.30
ไม่มี	212	77.70
2.ประวัติการตั้งครรภ์		
มี	5	1.80
ไม่มี	268	98.20

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 273 คน พบว่ามีประวัติการมีเพศสัมพันธ์ทั้งหมด 61 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 ไม่มีเพศสัมพันธ์ 212 คนคิดเป็นร้อยละ 77.70 และมีประวัติการตั้งครรภ์ทั้งหมด 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 ไม่ตั้งครรภ์ 268 คน คิดเป็นร้อยละ 98.20

2. แสดงภาพรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยนำเข้า ปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริม

ตารางที่ 2 แสดงร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยนำเข้า ปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริมในแต่ละตัวแปรรายข้อ

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D	ระดับภาพรวม
ปัจจัยนำเข้า			
1.ทัศนคติ	3.18	0.65	สูง
2.ค่านิยม	3.25	0.63	สูง
3.การรับรู้ผลกระทบ	3.72	0.63	สูง
4.การรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกัน	3.78	0.63	สูง
5.ความอยากลอง	3.64	0.94	สูง
6.การเป็นคุณค่าในตนเอง	3.76	0.55	สูง
ปัจจัยเอื้อ			
1.การเข้าถึงการเฝ้าระวังกลางคืนและเทศกาล	4.06	0.92	สูง

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D	ระดับภาพรวม
2.การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สารเสพติดและภาพแวดล้อมที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ	4.55	0.57	สูง
ปัจจัยเสริม			
1.การเลี้ยงดูเยาวชนหญิง	3.67	0.76	ดี
2.อิทธิพลจากเพื่อน	4.47	0.71	มาก
3.ความสัมพันธ์ในครอบครัว	3.20	0.58	ดี

จากตาราง 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.18$, S.D.=0.65) คำนิยมต่อการมีเพศสัมพันธ์ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.25$, S.D.=0.63) การรับรู้ผลกระทบต่อการมีเพศสัมพันธ์ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.72$, S.D.=0.65) การรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันตนเองการมีเพศสัมพันธ์ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.78$, S.D.=0.65) ความอยากลองต่อการมีเพศสัมพันธ์ ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.64$, S.D.=0.94) การเห็นคุณค่าในตนเองภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.76$, S.D.=0.55) การเข้าถึงการเที่ยวกลางคืนและเทศกาลภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.92) การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สารเสพติดและภาพแวดล้อมที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.57) การเลี้ยงดูเยาวชนหญิงภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.76) อิทธิพลจากเพื่อนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.71) ความสัมพันธ์ในครอบครัว ภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.20$, S.D.=0.58)

3.ผลการวิเคราะห์ chi square เพื่อหาความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ในจังหวัดหนึ่งของภาคเหนือ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน ร้อยละและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ในจังหวัดหนึ่งของภาคเหนือ

ปัจจัย		การมีเพศสัมพันธ์ จำนวน(ร้อยละ)		p-value
		มี	ไม่มี	
1.อายุ	13 - 15 ปี	26(9.50%)	118(43.20%)	0.012
	16 - 18 ปี	31(11.40%)	92(33.70%)	
	มากกว่า 18 ปี	4(1.50%)	2(0.70%)	
2.ระดับชั้นที่ศึกษาสูงสุด	มัธยมศึกษาปีที่ 1	1(0.40%)	35(12.80%)	0.001
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	4(1.50%)	47(17.20%)	
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	23(8.40%)	37(13.60%)	
	มัธยมศึกษาปีที่ 4	6(2.20%)	19(7.00%)	

ปัจจัย		การมีเพศสัมพันธ์ จำนวน(ร้อยละ)		p-value
		มี	ไม่มี	
3.เกรดเฉลี่ยเทอมล่าสุด	มัธยมศึกษาปีที่ 5	16(5.90%)	40(14.70%)	0.042
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	10(3.70%)	33(12.10%)	
	ไม่เรียนหนังสือ	1(0.40%)	1(0.40%)	
	1.00 – 2.50	12(4.40%)	26(9.50%)	
	2.51 – 3.50	36(13.20%)	106(38.80%)	
4.ค่านิยมทางเพศของเยาวชนหญิง	มากกว่า 3.51	12(4.80%)	81(29.30%)	0.018
	2.51 – 3.50	36(13.20%)	106(38.80%)	
	ระดับสูง	10(3.70%)	67(24.50%)	
	ระดับปานกลาง	42(15.40%)	131(48.00%)	
5.ความอยากลองต่อการมีเพศสัมพันธ์	ระดับต่ำ	9(3.30%)	14(5.10%)	0.001
	ระดับสูง	11(4.00%)	125(45.80%)	
	ระดับปานกลาง	38(13.90%)	77(28.20%)	
	ระดับต่ำ	12(4.40%)	10(3.70%)	
6.การเข้าถึงการเที่ยวกลางคืนและ เทศกาล	ระดับมาก	33(12.10%)	166(60.80%)	0.001
	ระดับปานกลาง	19(7.00%)	38(13.90%)	
	ระดับน้อย	9(3.30%)	8(2.90%)	
	ระดับมาก	47(17.20%)	203(74.40%)	
7.การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สารเสพติดและภาพแวดล้อมที่ปลูก เร้าอารมณ์ทางเพศ	ระดับปานกลาง	14(5.10%)	9(3.30%)	0.001
	ระดับมาก	37(13.60%)	163(59.70%)	
	ระดับปานกลาง	24(8.80%)	49(17.90%)	
8.อิทธิพลจากเพื่อน	ระดับปานกลาง	14(5.10%)	9(3.30%)	0.010
	ระดับมาก	37(13.60%)	163(59.70%)	

หมายเหตุ : *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05

จากตารางที่ 3 จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี พบว่า อายุ ระดับชั้นที่ศึกษาสูงสุด เกรดเฉลี่ยเทอมล่าสุด ค่านิยมทางเพศของเยาวชนหญิง ความอยากลองต่อการมีเพศสัมพันธ์ การเข้าถึงการเที่ยวกลางคืนและเทศกาล การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สารเสพติดและภาพแวดล้อมที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศและอิทธิพลจากเพื่อน มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <0.05

4.ผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Binary logistic Regression Analysis) เพื่อหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ในจังหวัดหนึ่งของภาคเหนือ

ตารางที่ 4 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงจังหวัดหนึ่งนภาคเหนือ (n = 273)

ปัจจัยทำนาย	B	S.E.	wald	df	Adj.OR	95% CI	p-value
1.ระดับการศึกษาสูงสุด							
มัธยมศึกษาปีที่ 1	Referent						
มัธยมศึกษาปีที่ 2	1.161	1.188	0.955	1	3.192	0.311-32.728	0.328
มัธยมศึกษาปีที่ 3	3.175	1.100	8.331	1	23.917	2.770-206.492	0.004*
มัธยมศึกษาปีที่ 4	2.624	1.168	5.046	1	13.786	1.397-136.016	0.025*
มัธยมศึกษาปีที่ 5	2.775	1.105	6.304	1	16.035	1.838-139.879	0.012*
มัธยมศึกษาปีที่ 6	2.591	1.137	5.187	1	13.337	1.435-123.948	0.023*
ไม่เรียนหนังสือ	3.678	2.119	3.014	1	39.577	0.622-2517.835	0.083
2.ค่านิยมทางเพศของเยาวชนหญิง							
ระดับสูง	Referent						
ระดับปานกลาง	-1.559	0.631	6.104	1	0.210	0.061-0.724	0.013*
ระดับต่ำ	-1.656	0.702	5.571	1	0.191	0.048-0.755	0.018*
3.ความอยากลองต่อการมีเพศสัมพันธ์							
ระดับสูง	Referent						
ระดับปานกลาง	-0.838	0.566	2.192	1	0.433	0.143-1.312	0.139
ระดับต่ำ	-2.661	0.641	16.131	1	0.079	0.023-0.273	0.001*
4.การเข้าถึงเครื่องตีมแอลกอฮอล์สารเสพติดและภาพแวดล้อมที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ							
ระดับมาก	Referent						
ระดับปานกลาง	-1.175	0.575	4.172	1	0.309	0.100-0.954	0.041*

หมายเหตุ : *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05

จากตาราง 4 พบว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร 23.917 เท่า เมื่อเทียบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.004) (OR=23.917,95% CI=2.770-206.492,p-value=<0.05) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร 13.786 เท่า เมื่อเทียบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.025) (OR=13.786,95% CI=1.397-136.016,p-value=<0.05) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร 16.035 เท่า เมื่อเทียบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.012) (OR=16.035,95% CI=1.838-139.879,p-value=<0.05) และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร 13.337 เท่า เมื่อเทียบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.023) (OR=13.337,95% CI=1.435-123.948,p-value=<0.05)

ค่านิยมทางเพศของเยาวชนหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ในระดับปานกลาง มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรลดลง 79% เมื่อเทียบกับค่านิยมทางเพศระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.013) (OR=0.210,95% CI=0.061-0.724,p-value=<0.05) ค่านิยมเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรลดลง

81% เมื่อเทียบกับค่านิยมทางเพศระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value=0.018) (OR=0.191,95% CI=0.048-0.755, p -value=<0.05)

ความอยากลองต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ มีโอกาสที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรลดลง 93% เมื่อเทียบกับความอยากลองต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value=0.001) (OR=0.079,95% CI=0.023-0.273, p -value=<0.05)

การเข้าถึงเครื่องตีแมลงกอลฮอลล์สารเสพติดและภาพแวดล้อมที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปีในระดับปานกลางโอกาสที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรลดลง 70% เมื่อเทียบกับพฤติกรรมเสี่ยงเสี่ยงทางเพศในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value=0.041) (OR=0.309,95% CI=0.100-0.954, p -value=<0.05)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ในจังหวัดหนึ่งของภาคเหนือ ร้อยละ 22.30 ในกลุ่มนักเรียนหญิงมีเพศสัมพันธ์มากขึ้นเมื่อเทียบกับงานวิจัยของปัญญกรีน หอยรัตน์และปราโมทย์ วงศ์สวัสดิ์¹³ซึ่งเก็บข้อมูลในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3-6 เคยมีเพศสัมพันธ์ ในช่วงเวลา 12 เดือนที่ร้อยละ 20.80 ได้กล่าวไว้ว่าการเก็บข้อมูลในนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร่วมด้วย พร้อมการคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่มีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศได้เท่านั้นจึงทำให้ความชุกของการมีเพศสัมพันธ์ในนักเรียนลดลงต่ำ สอดคล้องกับงานวิจัยงานวิจัยของ เทพไทย ไซติชัย และคณะ¹⁶ศึกษาพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในนักเรียนมัธยมตอนปลาย ได้กล่าวไว้ว่ากลุ่มตัวอย่างเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 22.16 ใกล้เคียงกับหลายงานวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

2.ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี

ตัวแปรที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) แสดงว่าตัวแปรเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี โดยสามารถอธิบายตัวแปรที่สำคัญได้ดังนี้

ระดับการศึกษา มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ในระดับการศึกษาสูงสุด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2และการไม่เรียนหนังสือมีโอกาสที่จะมีเพศสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน เห็นได้ว่าไม่ว่าระดับชั้นไหนก็มีโอกาสที่จะมีเพศสัมพันธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลภา วงศ์ศักดิ์รินทร์¹⁷ที่กล่าวไว้ว่าบริบททางสิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว การได้รับการถ่ายทอดความรู้ การปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมที่ถูกต้องไม่ต่างกันทำให้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ไม่ต่างกัน

ค่านิยมทางเพศของเยาวชนหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ในระดับปานกลาง มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรมากกว่าระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปัจจุบันกลุ่มเยาวชนที่อายุต่ำกว่า 20 ปี มีโอกาสจำนวนเพิ่มมากขึ้น อันเนื่องมาจากค่านิยม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อินทรียา อัญพัชรและดวงเดือน ศาสตรภัทร¹⁸กล่าวไว้ว่าหากความคิด ความเชื่อ และความรู้สึกของบุคคลที่ให้คุณค่าต่อวัตถุมากกว่าต่อจิตใจหรือความเป็นมนุษย์ ยอมทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุแบรนด์เนม จนกระทั่งการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งความเชื่อจะส่งผลกระทบอย่างมาก เพราะหากบุคคลนั้นมีความเชื่อแบบใดก็จะใช้ชีวิตตามความเชื่อแบบนั้น และสอดคล้องกับ ปัทมาภรณ์ สุขสมโสและปฐมพงษ์ พุ่ม

พฤกษ์¹⁹ กล่าวว่าไว้ว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติถึงค่านิยมมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนถือเป็นเรื่องปกติที่วัยรุ่นทำกันและไม่ถือว่าเป็นเรื่องผิดแปลกอะไรเพียงแต่ต้องเรียนรู้วิธีป้องกันให้ถูกต้องเหมาะสม

ความอยากลองต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปีระดับปานกลาง มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ไม่แตกต่างกันและระดับต่ำมีโอกาสมีเพศสัมพันธ์มากกว่าระดับปานกลาง เมื่อเทียบกับระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งความอยากลองเป็นปัจจัยสำคัญที่นำสู่การอยากกระทำ อยากลองต่อการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชน สอดคล้องกับงานวิจัยปัญญกรีน หอยรัตน์และปราโมทย์ วงศ์สวัสดิ์¹³พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือวัยรุ่นที่มีความอยากลองอยากรู้ต่อการมีเพศสัมพันธ์มีโอกาสเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูง

การเข้าถึงเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ สารเสพติดและภาพแวดล้อมที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศของเยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี มีโอกาสที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากเครื่องตี้มแอลกอฮอล์และสารเสพติด ส่งผลต่อทำให้ขาดสติและการควบคุมตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยปัญญกรีน หอยรัตน์และปราโมทย์ วงศ์สวัสดิ์¹³พบว่า นักเรียนที่ดื่มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์มีโอกาสเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูง เพราะว่าเมื่อดื่มเข้าไปแล้วจะทำให้ขาดสติสัมปชัญญะ ขาดการยับยั้งชั่งใจและการควบคุมตนเอง และนักเรียนที่สูบบุหรี่มีโอกาสเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรมากกว่านักเรียนที่ไม่สูบบุหรี่ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะบุคคลที่สูบบุหรี่จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ร่วมด้วยจึงนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ สอดคล้องกับการศึกษาของ เทพไทย ไซติชัย และคณะ¹⁶พบว่า การมีเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์ การมีเพื่อนสนิทที่ดูสื่อลามกอนาจาร การมีเพื่อนที่เที่ยวสถานเริงรมย์ การ ดื่มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ การใช้สารเสพติด พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ความรู้ทางเพศศึกษา และการเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งจะเห็นได้ว่าอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน สถานบันเทิง การเคดูภาพหรือสื่อลามกอนาจารกับการดื่มเครื่องตี้มที่มีแอลกอฮอล์จะเป็นสิ่งกระตุ้นให้กลุ่มตัวอย่างเกิดอารมณ์ทางเพศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อินทรียา อัญพัชรและดวงเดือน ศาสตรภัทร¹⁸ ความชอบเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์มากที่สุดในเชิงบวกกับการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ เนื่องจากเด็กหญิงวัยรุ่นมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ซึ่งทำให้ขาดสติสัมปชัญญะ ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ประกอบกับการเปิดรับสื่อที่กระตุ้นอารมณ์เพศทั้งทางตรง และทางอ้อมจึงพบได้โดยง่าย ซึ่งส่งผลต่อการมีอิทธิพลต่อการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์สูง

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปีทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบ ไม่เรียนหนังสือยังมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และมีปัจจัยเสี่ยงต่อพฤติกรรมในระดับสูง โดยมีระดับการศึกษาสูงสุด ค่านิยมทางเพศของเยาวชนหญิง ความอยากลองต่อการมีเพศสัมพันธ์ และการเข้าถึงเครื่องตี้ม แอลกอฮอล์ สารเสพติดและภาพแวดล้อมที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนหญิงจังหวัดหนึ่ง ในภาคเหนือ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.จากผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำข้อมูลเสนอต่อหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน กระทรวงสาธารณสุข ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน เพื่อให้ทุกหน่วยงานร่วมมือกันในการกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การดูแลสุขภาพกาย จิตใจของเยาวชนในพื้นที่และหาแนวทางในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในอนาคต

2.หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนกิจกรรม โปรแกรมหรือสถานศึกษาสอดแทรกในการเรียนการสอนรายวิชาเรียนเรื่องค่านิยม ผลกระทบที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์และอันตรายจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมถึงการใช้สารเสพติดต่างๆ การใช้ทักษะการปฏิบัติและการหลีกเลี่ยงสถานที่ที่เป็นการปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศตามความเหมาะสม เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปีและเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ รวมไปถึงการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรที่จะส่งผลกระทบต่างๆแม้เกิดขึ้นกับหญิงเพียงหนึ่งราย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบข้อมูลของการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์เชิงลึกในกลุ่มหญิงที่มีเพศสัมพันธ์หรือหญิงหลังคลอดที่อายุน้อยกว่า 20 ปี
2. ควรศึกษาวิจัยในรูปแบบการทดลองหรือการใช้โปรแกรมในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มอายุต่ำกว่า 20ปี เพื่อแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยง เป็นการลดพฤติกรรมเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีเพศสัมพันธ์ของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี
- 3.บุคลากรด้านสาธารณสุข ควรนำปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงกลุ่มอายุน้อยกว่า 20 ปี สร้างโปรแกรมกิจกรรมหรือจัดทำแนวทางการเฝ้าระวังต่อปัจจัยเสี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โดยศึกษาในรูปแบบการทดลองหรือกึ่งทดลองต่อไป
- 4.สถานศึกษาควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางหรือรูปแบบการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เพื่อหาแนวทางแก้ไขในรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับปัญหาในสถานศึกษาโดยตรงและเหมาะสมกับเยาวชนปัจจุบัน

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ และขอขอบคุณครู เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ อำเภอบ้านดวด จังหวัดเชียงรายทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องที่ให้ความสนับสนุนในทุกๆ ด้าน ให้ความห่วงใยและเป็นกำลังใจเสมอมา จึงขอขอบคุณพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

1. ACT for Youth Center for Community Action (2024). Youth Statistics: Sexual Health. Retrieved August 5, 2024, From <https://actforyouth.net/adolescence/demographics/sexual-health.cfm>
2. กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนวัยรุ่น สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. รายงานการสำรวจภาวะสุขภาพนักเรียนในประเทศไทย พ.ศ.2564. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข, 2565
3. นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช. คู่มือแนวทางการดูแลแม่วัยรุ่น. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด; 2557
4. World Health Organization. (2018). World Health Statistics 2018. Retrieved August 5, 2024, From <https://who.int/docs/default-source/gho-documents/world-health-statistic-reports/6-june-18108-world-health-statistics-2018.pdf>.

5. สำนักงานนายการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. สถิติการคลอดของแม่วัยรุ่นในประเทศไทยปีพ.ศ. 2564.นนทบุรี:กระทรวงสาธารณสุข,2564
6. สำนักงานนายการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.รายงานประจำปี 2565 สำนักงานนายการเจริญพันธุ์. นนทบุรี:กระทรวงสาธารณสุข,2565
7. สำนักงานนายการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.รายงานเฝ้าระวังการแท้ง ประเทศไทย พ.ศ.2563. นนทบุรี:กระทรวงสาธารณสุข,2563
8. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย.การเฝ้าระวังอัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10-14 ปี. [เข้าถึงเมื่อ 20 เมษายน 2566].เข้าถึงได้จาก :
https://cri.hdc.moph.go.th/hdc/reports/report.php?cat_id=1ed90bc32310b503b7ca9b32af425ae5&id=782a6749bd5608ecaf7ab67f0e3f3abd
9. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย. การเฝ้าระวังอัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี. [เข้าถึงเมื่อ 20 เมษายน 2566].เข้าถึงได้จาก:
https://cri.hdc.moph.go.th/hdc/reports/report.php?cat_id=1ed90bc32310b503b7ca9b32af425ae5&id=eefd31ab993640a98206360a843fbe37
10. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย. ร้อยละของการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 จังหวัด เชียงราย. [เข้าถึงเมื่อ 20 เมษายน 2566].เข้าถึงได้จาก :
https://cri.hdc.moph.go.th/hdc/reports/report.php?cat_id=1ed90bc32310b503b7ca9b32af425ae5&id=4f7d8042fb0a064b25f29a48f6ccd23f
11. นรลักษณ์ เอื้อกิจและลัดดาวัลย์ เพ็ญศรี. การประยุกต์ใช้แนวคิด PRECEDE MODELในการสร้างเสริมสุขภาพ. วารสารพยาบาลสภากาชาดไทย ;12(1): 38-48;มกราคม-มิถุนายน,2562
12. ศรีสถิตนรากร บุญใจ. ระเบียบวิธีการวิจัย: แนวทางปฏิบัติสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพมหานคร:ยูแอนด์ไอ อินเตอร์มีเดีย.2550
13. ปัญญกริน หอยรัตน์และปราโมทย์ วงศ์สวัสดิ์.ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา.วารสารวิจัยสุขภาพและการพยาบาล ; 36(1): 149-163;มกราคม - เมษายน,2563
14. Best, John W. (1981). Research in education. New jersey: Prentice Hall, Ice.
15. Best, J. (1977). Research in education. New jersey: Prentice Hall.
16. เทพไทย ไซติชัย และคณะ.พฤติกรรมเสี่ยงและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย.วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้ ;8(1) :278-292;มกราคม-เมษายน,2564
17. วัลลภา วงศ์ศักดิ์รินทร์.การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย ;13(2): 154-168 ;กรกฎาคม – ธันวาคม,2564
18. อินทรียา อัญพัชรและดวงเดือน ศาสตรภัทร.ปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย,วารสารการวัดผลการศึกษา;37(101): 33-43;มกราคม-มิถุนายน.2563
19. ปัทมาภรณ์ สุขสมโสและปฐมพงษ์ พุ่มพุกษ์. ผลกระทบของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่อการเปลี่ยนแปลงค่านิยมวัยรุ่นในพระนครศรีอยุธยา.วารสารวิชาการอยุธยาศึกษา;13(1): 119-137;มกราคม-มิถุนายน,2564